

MINISTERSTWO
ROZWOJU REGIONALNEGO
Departament Zarządzania
Europejskim Funduszem Społecznym

DZF-I-92204519-PM/08/800A

Warszawa, 1.08.2008

Pan Artur Janas
Wicedyrektor ds. Rynku Pracy
Wojewódzki Urząd Pracy
W Toruniu

Szanowny Panie Dyrektorze,

W odpowiedzi na pismo z dnia 9 lipca br., znak: RKLPP-9012-1-14/JK/08 dotyczące warunków udzielania wsparcia na założenie i prowadzenie spółdzielni/spółdzielni socjalnej w ramach Działania 6.2 PO KL pragnę przedstawić poniżej stanowisko Instytucji Zarządzającej odnośnie poruszonych w piśmie kwestii.

Na wstępie pragnę uprzejmie poinformować, iż założona przez WUP w Toruniu sekwencja przyznawania środków finansowych na rozwój przedsiębiorczości, w przypadku spółdzielni/spółdzielni socjalnych, tj.:

- 1) złożenie wniosku o otrzymanie wsparcia finansowego
- 2) rejestracja przedsiębiorstwa lub spółdzielni/spółdzielni socjalnej (po pozytywnej ocenie wniosku)
- 3) podpisanie umowy na otrzymanie wsparcia finansowego

jest prawidłowa. Jednocześnie poniżej pragnę odnieść się szczegółowo do przekazanych w Państwa piśmie pytań i wątpliwości dotyczących udzielania wsparcia na rzecz tworzenia i prowadzenia spółdzielni/spółdzielni socjalnych w ramach Działania 6.2 PO KL:

- 1) *Czy ze względu na osobowość prawną spółdzielni/spółdzielni socjalnej nie powoduje to pewnych niespójności w zakresie kwalifikowania grupy docelowej pod względem przyznawania środków na rozwój przedsiębiorczości? Grupę docelową powinny stanowić osoby fizyczne, natomiast wątpliwości WUP w Toruniu budzi kwestia, że od momentu zarejestrowania spółdzielni/spółdzielni socjalnej wsparcie formalnie kierowane jest do osoby prawnej.*

Zgodnie z zapisami dokumentów programowych PO KL, wsparcie w ramach Działania 6.2 kierowane jest do osób fizycznych, rozumianych jako indywidualni uczestnicy projektu. Nie ma zatem znaczenia fakt, że osoby te po otrzymaniu wsparcia na założenie spółdzielni/spółdzielni socjalnej stają się członkami podmiotu posiadającego osobowość prawną – należy traktować je nadal jako indywidualnych uczestników projektu. Wynikiem przyjęcia takiego podejścia jest m.in. obowiązek podpisania umowy o przekazanie środków finansowych na założenie spółdzielni/spółdzielni socjalnej, jak również umowy o przekazanie wsparcia pomostowego, indywidualnie z każdym uczestnikiem projektu.

- 2) *Czy w przypadku zakładania i prowadzenia spółdzielni/spółdzielni socjalnej w ramach Działania 6.2 PO KL mają zastosowanie wszystkie regulacje prawne jakie odnoszą się do ww. działań finansowanych z Funduszu Pracy (z wyłączeniem wysokości środków przyznawanych na ten cel)?*

Pragnę zauważyć, iż przepisy ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy mają zastosowanie odpowiednio w przypadku instrumentów finansowanych ze środków Funduszu Pracy. Przypadek ten nie dotyczy jednak wsparcia realizowanego w ramach Działania 6.2 PO KL, które wdrażane jest zgodnie z zapisami dokumentów programowych PO KL, a także na podstawie szczegółowych zaleceń opracowywanych przez Instytucje Pośredniczące PO KL (IP). Jednocześnie IP, opracowując powyższe zalecenia, mogą posilkować się odpowiednio przepisami aktów prawnych regulujących zasady udzielania pomocy na założenie i prowadzenie spółdzielni/spółdzielni socjalnej, w tym przepisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

- 3) *Czy istnieje możliwość pozyskania środków z innych źródeł na założenie i/lub prowadzenie spółdzielni/spółdzielni socjalnej przez jedną osobę (np. w ramach środków pochodzących z Funduszu Pracy, którymi dysponują starostowie/prezydenci miast), pomimo tego, że uzyskała już wsparcie na ten cel w ramach Działania 6.2 PO KL?*

Zgodnie z zapisami dokumentu pt. „Linia demarkacyjna pomiędzy Programami Operacyjnymi Polityki Spójności, Wspólnej Polityki Rolnej i Wspólnej Polityki Rybackiej”, zatwierdzonego przez Komitet Koordynacyjny NSRO w dniu 18 grudnia 2007 r., nie jest możliwe podwójne finansowanie tych samych przedsięwzięć w ramach interwencji poszczególnych funduszy polityki spójności. Instytucja Zarządzająca rekomenduje zatem stworzenie mechanizmu pozwalającego na bieżące kontrolowanie, czy dany podmiot aplikujący o środki w ramach Działania 6.2 nie otrzymał wsparcia na ten sam cel pochodzącego z innych źródeł, w tym zwłaszcza ze środków publicznych udzielanych na podstawie przepisów odrębnych. Należy podkreślić jednak, iż powyższe nie oznacza całkowitego zakazu ubiegania się o środki finansowe przez dany podmiot ze źródeł zewnętrznych (zarówno publicznych jak też prywatnych), o ile wynika to z uzasadnionych przesłanek o charakterze ekonomicznym oraz nie prowadzi do podwójnego sfinansowania ze środków publicznych tych samych kategorii wydatków kwalifikowalnych poniesionych w ramach projektu.

- 4) *Czy w przypadku przyznawania środków finansowych na założenie spółdzielni/spółdzielni socjalnej ma również zastosowanie pomoc de minimis i czy przyznawana jest ona każdemu uczestnikowi, czy też założonej spółdzielni/spółdzielni socjalnej?*

Zgodnie z interpretacją przyjętą przez Komisję Europejską, wsparcie udzielone na rozwój przedsiębiorczości posiada charakter pomocy de minimis, gdyż jego efekty dotyczą faktycznie nowopowstałego przedsiębiorstwa (stanowią dla niego korzyść ekonomiczną). Tym samym pragnę wyjaśnić, iż w przypadku wsparcia udzielonego na założenie spółdzielni/spółdzielni socjalnej za beneficjenta pomocy należy uznać osobę fizyczną, która przystępuje do spółdzielni/spółdzielni socjalnej, natomiast beneficjentem pomocy udzielonej w ramach wsparcia pomostowego będzie nowoutworzona spółdzielnia/spółdzielnia socjalna. W związku z tym podmiot udzielający pomocy powinien odpowiednio uwzględnić powyższe założenia w trakcie wystawiania zaświadczeń o udzielonej pomocy de minimis.

- 5) *Czy możliwe jest przyjęcie rozwiązania, gdzie wnioski na założenie spółdzielni/spółdzielni socjalnej składane byłyby przez poszczególnych uczestników projektu, ale byłby stworzony jeden biznes plan (dotyczący założenia spółdzielni/spółdzielni socjalnej)?*

Dopuszczalne oraz zasadne z logicznego punktu widzenia jest przyjęcie rozwiązania polegającego na opracowaniu jednego biznes planu przez osoby planujące wspólnie założenie spółdzielni/spółdzielni socjalnej w ramach jednego projektu.

- 6) *Czy umowa na otrzymanie wsparcia finansowego powinna być zawierana z każdym uczestnikiem projektu, czy też powinna być sporządzona jedna umowa dotycząca założenia spółdzielni/spółdzielni socjalnej przez określoną liczbę osób, które składają wnioski?*

Umowa o przyznanie środków finansowych na założenie spółdzielni/spółdzielni socjalnej, jak również umowa o przekazanie wsparcia pomostowego powinna zostać podpisana indywidualnie z każdym uczestnikiem projektu.

- 7) *Czy przyznane środki finansowe stanowiące wkład finansowy wnoszony przez uczestników projektu do spółdzielni/spółdzielni socjalnej powinny być rozliczane w formie, w jakiej wkład zostanie wniesiony i na etapie wniesienia go do spółdzielni/spółdzielni socjalnej (kwalifikowalny wówczas byłby wkład finansowy do spółdzielni/spółdzielni socjalnej), czy też powinny być one rozliczone na podstawie ponoszonych wydatków ujętych w biznes planie (kwalifikowalne byłyby poszczególne wydatki, nawet wówczas, gdy finansowane byłyby z wkładu wnoszonego przez członków a ponoszone przez osobę prawną, jaką jest spółdzielnia/spółdzielnia socjalna)?*

W sytuacji, gdy przyznane środki finansowe rozliczane byłyby wyłącznie na etapie wniesienia wkładu do spółdzielni/spółdzielni socjalnej przez poszczególnych członków, stwarzałoby to niebezpieczeństwo, że przez 12 m-cy od momentu jej założenia jakakolwiek działalność w jej ramach nie byłaby podejmowana, a po upływie tego okresu nastąpiłaby jej likwidacja i członkom zostałyby zwrócone w części lub w całości wnoszone do spółdzielni środki.

Zgodnie z podejściem przyjętym przez Instytucję Zarządzającą, które było wielokrotnie sygnalizowane IP/IP2 w trakcie spotkań roboczych oraz w ramach interpretacji pisemnych, wydatkiem kwalifikowanym w ramach PO KL wykazywanym we wnioskach beneficjenta o płatność jest przekazywanie środków przeznaczonych na rozwój przedsiębiorczości, nie zaś ich wydatkowanie. Niemniej jednak, Instytucja Zarządzająca rekomenduje przyjęcie rozwiązania polegającego na wprowadzeniu możliwości kontrolowania przez beneficjenta prawidłowości realizacji wsparcia, w tym prawidłowości wydatkowania środków finansowych przekazanych na rzecz uczestnika projektu, zgodnie z założeniami przyjętymi w umowie o udzielenie środków finansowych na rozwój przedsiębiorczości.

- 8) *W przypadku, gdyby rezygnacja jednego z członków spółdzielni spowodowała zmniejszenie ich liczby poniżej dopuszczalnego minimum, to czy wówczas zgodnie z art. 113 ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze oraz art. 18 ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych następuje likwidacja oraz zwrot przyznanych środków, czy też istnieje możliwość przystąpienia do spółdzielni innej osoby i czy musi ona również być uczestnikiem projektu?*

W przypadku zmniejszenia liczby członków spółdzielni/spółdzielni socjalnej poniżej wymaganego minimum określonego w przepisach odrębnych, istnieje konieczność dorekrutowania uczestnika projektu w odpowiednim terminie określonym przez IP/IP2.

- 9) *Czy w przypadku zmniejszenia dopuszczalnej minimalnej liczby członków, spółdzielnia/spółdzielnia socjalna może się przekształcić? Jeśli tak, to jaką może przyjąć formę prawną?*

W okresie trwania projektu nie jest dopuszczalna zmiana formy prawnej prowadzonej działalności, która wiązałaby się z przeniesieniem nabytych na podstawie zawartej umowy praw i obowiązków na inny podmiot prawny, niemniej jednak, zgodnie z przepisami ustawy z

dnia 27 kwietnia o spółdzielniach socjalnych dopuszczalne jest połączenie spółdzielni socjalnej wyłącznie z inną spółdzielnią socjalną lub podzielenie na podstawie uchwały walnego zgromadzenia podjętej większością 2/3 głosów (art. 16-17 ustawy).

- 10) *Czy w przypadku likwidacji spółdzielni socjalnej przed upływem 12 m-cy od daty jej założenia należy również stosować art. 19 ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych, który mówi m.in., że środki przekazywane są na Fundusz Pracy?*

W przypadku likwidacji spółdzielni/spółdzielni socjalnej przed upływem 12 miesięcy od daty jej założenia środki finansowe przekazane poszczególnym członkom powinny zostać przekazane na konto projektu, a następnie rozliczone zgodnie z ogólnymi zasadami finansowania projektów w ramach PO KL.

- 11) *Jak należy traktować wsparcie pomostowe – czy również w przypadku spółdzielni/spółdzielni socjalnej przysługuje ono uczestnikom projektu, którzy ją założyli, jeżeli formalnie nie prowadzą działalności gospodarczej, a Szczegółowy Opis Priorytetów PO KL 2007-2013 określa terminy przysługiwania wsparcia pomostowego liczone od momentu rozpoczęcia działalności gospodarczej?*

W celu zachowania jednolitości zasad udzielania środków przeznaczonych na rozwój przedsiębiorczości niezależnie od formy działalności prowadzonej przez dany podmiot, Instytucja Zarządzająca przyjęła rozwiązanie polegające na przekazywaniu wsparcia pomostowego odrębnie na rzecz indywidualnych uczestników projektu, niezależnie od faktu, czy prowadzą oni jednoosobową działalność gospodarczą, czy też są członkami spółdzielni lub spółdzielni socjalnej.

- 12) *W przypadku spółdzielni socjalnych, powinna być prowadzona działalność w zakresie społecznej i zawodowej reintegracji oraz działalność społeczna, kulturowo-oświatowa i społecznie użyteczna – czy jest możliwe założenie spółdzielni socjalnej opartej wyłącznie o ww. działalność, czy też w każdym przypadku musi ona również przewidywać prowadzenie działalności gospodarczej? Jeśli nie, to czy w ramach Działania 6.2 PO KL powinno się zastrzec, że dopuszczalne jest zakładanie wyłącznie spółdzielni/spółdzielni socjalnych, które przewidują również działalność gospodarczą?*

Zasady tworzenia i funkcjonowania spółdzielni socjalnych uregulowane są przepisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych. Jednocześnie, wszelkie formy funkcjonowania tych podmiotów przewidziane w powyższej ustawie są dopuszczalne w ramach PO KL.

- 13) *Czy wymóg prowadzenia działalności przez okres 12 m-cy od momentu założenia spółdzielni/spółdzielni socjalnej powinien dotyczyć tylko członkostwa uczestników projektu w spółdzielni socjalnej, czy też samego faktu jej funkcjonowania? Wątpliwości stwarza również zapis w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL 2007 - 2013, ponieważ obowiązek prowadzenia działalności został określony tylko dla członków spółdzielni socjalnej, a zostały pominięte spółdzielnie.*

Wymóg prowadzenia działalności przez okres 12 miesięcy od momentu założenia spółdzielni/spółdzielni socjalnej dotyczy samego faktu funkcjonowania danego podmiotu utworzonego w ramach projektu, niezależnie od jego składu osobowego. Niemniej jednak, wcześniejsza dobrowolna rezygnacja danej osoby będącej członkiem spółdzielni/spółdzielni socjalnej z uczestnictwa w projekcie wiąże się z koniecznością dokonania przez nią zwrotu środków przyznanych na rozwój przedsiębiorczości, zgodnie z warunkami określonymi w umowie o przyznanie tych środków.

Pragnę wyrazić nadzieję, iż powyższe wyjaśnienia będą dla Państwa pomocne w trakcie realizacji wsparcia przeznaczonego na rozwój przedsiębiorczości w ramach działania 6.2 PO

KL. Jednocześnie, mając na uwadze potrzebę zapewnienia efektywnej koordynacji działań realizowanych w ramach całego Programu przez Instytucję Zarządzającą, zwracam się z uprzejmą prośbą o kierowanie wszelkich zapytań i wątpliwości dotyczących realizowanego wsparcia w pierwszej kolejności do właściwej ze względu na zakres geograficzny Instytucji Pośredniczącej odpowiedzialnej za koordynację wsparcia w ramach danej osi priorytetowej.

Z poważaniem,

Zastępca Dyrektora
Departamentu
D. Bartnowska
Dorota Bartnowska

Do wiadomości: IP/IP2 komponentu regionalnego
DW WF